

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Š. M.**, zast. JUDr. Pavlem Pokorným, advokátem, se sídlem Veverkova 1343/1, Hradec Králové, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2019, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2020, č. j. 49 Ad 11/2019 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 2. 2019, č. j. X, jímž zamítla žalobci žádost ze dne 14. 1. 2019 o změnu výše invalidního důchodu poskytovaného pro invaliditu druhého stupně z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle § 41 odst. 3 a pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZDP“). Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Kutná Hora ze dne 14. 1. 2019 je totiž žalobce podle § 39 odst. 2 písm. b) ZDP nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně.

[2] Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí uvedla, že i po přezkumu posudkový lékař žalované hodnotil zdravotní postižení žalobce shodně s prvoinstančním posouzením podle kapitoly V. (Duševní poruchy a poruchy chování) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb.,

kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), a dále srovnatelně s položkou [obsahuje citlivé údaje], této vyhlášky, kde je uvedeno funkční postižení [obsahuje citlivé údaje]. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce daná procentním rozpětím 30 – 45 %, byla zvolena na horní hranici navýšené o 5 procentních bodů pro další postižení zdravotního stavu [obsahuje citlivé údaje] na výsledných 50 %.

[3] Žalobce podal proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalované žalobu, v níž vyjádřil přesvědčení, že jeho zdravotní stav zapříčiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 70%. Poukázal na skutečnost, že rozsudkem Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 26. 10. 2016, č. j. P7/2014, 1P a NC 315/2016 a 1P 316/2016, byl omezen na svéprávnosti tak, že není schopen samostatně jednat v právních jednáních, které se dotýkají majetku a finančních prostředků v hodnotě vyšší než 1 000 Kč, které se týkají vzniku, změny nebo zániku jakýchkoli smluv, jejichž předmětem je hodnota vyšší než 1000 Kč, v právních jednáních na úřadech týkajících se státní sociální podpory a jiných obdobných dávek, týkajících se zdravotní péče a v právních jednáních týkajících se pracovně-právních vztahů, a byl mu určen opatrovník. Je tudíž těžko představitelné, že by dokázal samostatně vykonávat jakoukoliv práci. Žalobce není schopen se samostatně jakkoliv rozhodovat nad omezení vyslovená okresním soudem. Není schopen vykonávat práci bez dohledu. Podle žalobce tak lékař žalované nesprávně vyhodnotil jeho zdravotní stav, který žalobce omezuje natolik, že není schopen samostatně vykonávat jakoukoli práci, neboť k porozumění toho, co vykonává, potřebuje opatrovníka.

[4] Krajský soud v Praze nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Krajský soud s ohledem na argumentaci žalobce doplnil dokazování o posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále též „PK MPSV“) ze dne 7. 1. 2020, která po rozboru všech doposud předložených lékařských zpráv a s přihlédnutím k lékařským zprávám z [obsahuje citlivé údaje], jež žalobce přinesl s sebou k jednání před posudkovou komisí, při němž byl též vyšetřen členkou posudkové komise s odborností v oboru [obsahuje citlivé údaje], uzavřela na rozdíl od předchozích posudkových lékařů, že žalobcovu zdravotnímu postižení odpovídá hodnocení podle položky [obsahuje citlivé údaje] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, které je na místě hodnotit poklesem pracovní schopnosti v dolní polovině vyhláškou stanoveného rozmezí, tj. o 40 %, což odpovídá I. stupni invalidity. PK MPSV konstatovala, že žalobce trpí [obsahuje citlivé údaje].

[5] Na rozdíl od žalobce krajský soud neshledal v posudku žádné zjevné vady, a nevyhověl proto návrhu žalobce na doplnění dokazování znaleckým posudkem. Krajský soud v této souvislosti konstatoval, že vypracování znaleckého posudku v soudním řízení ve věci invalidních důchodů představuje důkazní prostředek poslední volby (*ultima ratio*), neboť § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, předepisuje soudům přednostně využít posudků zpracovaných posudkovou komisí MPSV, u nichž soud v případě pochyb může žádat o zpracování doplňujícího posudku, popř. srovnávacího posudku jinou než místně příslušnou posudkovou komisí. Krajský soud

pokračování

přitom neshledal ani důvod pro vyžádání takového doplňujícího či srovnávacího posudku, neboť odůvodnění posudku posudkové komise MPSV ze dne 7. 1. 2020 považoval za dostačující.

[6] K námitce žalobce vůči posudku PK MPSV, v níž jí vyčítá přehodnocení posudkových závěrů učiněných v roce 2016, jež vnímá jako správnou korekci vadných posudkových závěrů z roku 2014, soud nepřisvědčil, neboť hodnocení posudkové komise přesněji odpovídá posudkovým kritériím v příloze vyhlášky o posuzování invalidity. Předchozí posudky přitom nijak nevysvětlovaly, proč zvolily položky [obsahuje citlivé údaje]. Obecná porucha [obsahuje citlivé údaje] u žalobce ostatně není lékařskými zprávami podložena, doloženo je naopak [obsahuje citlivé údaje].

[7] PK MPSV reagovala na výše uvedený rozsudek Okresního soudu v Kutné Hoře, pro nějž byl podkladem znalecký posudek MUDr. Mariuse Bysse, a tím se implicitně vyrovnala i s těmito znaleckými závěry. Krajský soud dodal, že kritéria hodnocení otázky, zda je namístě omezit svéprávnost posuzované osoby, se liší od posudkových kritérií, jež jsou rozhodná pro posouzení invalidity. Nelze tak jen ze skutečnosti, že je někdo omezen ve svéprávnosti, automaticky vyvozovat, že musí být invalidní v tom nejvyšším, tedy třetím stupni.

[8] Soud nespatořoval rozpor závěrů PK MPSV ani s tím, pokud je žalobce podle svého tvrzení [obsahuje citlivé údaje].

[9] Žalobce nemá pravdu ani v tom, že by PK MPSV byla povinna hodnotit, zda žalobce má vhodnou práci v místě bydliště, a pokud ne, zda je schopen dojíždění. V tomto směru soud konstatoval, že hodnocení pracovní schopnosti je prováděno z hlediska objektivní schopnosti posuzované osoby vykonávat (*de facto* jakoukoliv myslitelnou) pracovní činnost. Právní předpis nepředpokládá, že by se do tohoto posudkového hodnocení měly projevovat konkrétní podmínky na trhu práce a individuální dostupnost vhodného zaměstnání pro posuzovaného.

[10] Jediná oprávněná je tak podle krajského soudu výtku žalobce, že v posudku PK MPSV chybí úvaha o možnosti jeho rekvalifikace, již vyžaduje ustanovení § 5 písm. b) vyhlášky o posuzování invalidity, a že skutečnost, že žalobce dosud nevykonával výdělečnou činnost, nemohla bránit v aplikaci ustanovení § 3 odst. 2 téže vyhlášky. Tyto výtky však nejsou způsobilé zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí ani posudkové závěry o stupni invalidity žalobce. Na otázce, zda přichází do úvahy žalobcova rekvalifikace, závěr o třetím stupni invalidity nezávisí. Pokud jde o ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity, to skutečně umožňuje navýšení procentního hodnocení poklesu pracovní schopnosti posuzované osoby až o deset procentních bodů nad horní hranici rozmezí stanoveného vyhláškou pro rozhodující zdravotní příčinu i v případě předchozího nevykonávání pracovní činnosti, neboť připouští k takovému navýšení přikročit též v případech, kdy dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zvláště významně ovlivňuje schopnost posuzovaného využívat dosažené vzdělání, znalosti či zkušenosti, popř. možnost jeho rekvalifikace. PK MPSV však jako odpovídající určila hodnocení

středně těžkého postižení žalobce při spodní hranici vyhláškou stanoveného rozpětí poklesem pracovní schopnosti o 40 %. V takové situaci se ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity nepoužije, neboť nebylo dosaženo horní hranice rozpětí pro danou položku. I kdyby soud připustil, že s ohledem na vzdělání žalobce jej jeho zdravotní postižení omezuje v pracovní schopnosti více, než je obvyklé, analogicky by tomu měl odpovídat nanejvýše obdobný posun v hodnocení uvnitř rozpětí stanoveného pro položku [obsahuje citlivé údaje] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Ten by sice mohl vést teoreticky až k dosažení druhého stupně invalidity, žalobce však svou žalobou nesouhlasí s tím, že by byl invalidní ve druhém stupni, když prosazuje závěr, že je invalidní ve stupni třetím. Tento dílčí nedostatek tedy ani za této eventuality nevede ke zpochybnění posudku PK MPSV v míře, jež by mohla vést k úspěchu žaloby.

[11] K argumentaci žalobce, že je omezen ve svéprávnosti i v oblasti uzavírání pracovněprávních vztahů, soud podotknul, že tato skutečnost nebrání uzavření pracovní smlouvy v zastoupení opatrovníkem.

[12] S ohledem na uvedené závěry soud konstatoval, že je sice pravdou, že napadené rozhodnutí vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, nejedná se však o nezákonnost odpovídající uplatněným žalobním bodům, jimiž žalobce tvrdí, že s ohledem na omezení jeho svéprávnosti jde o horší než uvažovaný zdravotní stav. Jde totiž o nezákonnost opačného charakteru, když zdravotní stav žalobce má nižší dopad do jeho pracovní schopnosti, než ze kterého vychází napadené rozhodnutí. To však žalobce nenamítal, proto k těmto zjištěním nemůže soud přihlídnout, jelikož v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. je vázán uplatněnými žalobními body (srov. obdobně závěry rozsudku NSS ze dne 2. 9. 2004, č. j. 3 Ads 60/2003 - 44, č. 884/2006 Sb. NSS).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[13] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl, že hodnocení jeho zdravotního stavu z hlediska možnosti uplatnit se v pracovním procesu by mělo být především posuzováno z hlediska výsledků [obsahuje citlivé údaje] posudků, které si vyžádal Okresní soud v Kutné Hoře při rozhodování o omezení svéprávnosti stěžovatele. Krajský soud tím, že nevyhověl návrhu stěžovatele vyžádat si znalecký posudek k posouzení jeho pracovní schopnosti, porušil právo stěžovatele na spravedlivý proces. Tvrzení, že PK MPSV nebyla povinna hodnotit, zda stěžovatel má vhodnou práci v místě bydliště, a pokud ne, zda je schopen dojíždět, je sice pravdivé, avšak nelze souhlasit s tím, že hodnocení pracovní schopnosti je prováděno z hlediska objektivní schopnosti posuzované osoby vykonávat jakoukoliv myslitelnou pracovní činnost. PK MPSV musí brát v úvahu, jakou konkrétní práci je posuzovaná osoba schopna vykonávat. Jestliže jde o osobu omezenou na svéprávnosti, která dokonce musí mít opatrovníka, lze si stěží představit, že takováto osoba by se po dobu pracovní doby obešla bez svého opatrovníka, byla by schopna se samostatně rozhodovat a adekvátně reagovat na všechny situace. Se závěrem PK MPSV, že stěžovatel byl schopen přiléhavě [obsahuje citlivé údaje].

pokračování

[14] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že po obdržení posudku PK MPSV a kasační stížností napadeného rozsudku vzhledem k odlišným posudkovým závěrům požádala dne 15. 6. 2020 odbor lékařské posudkové služby (LPS ČSSZ) o přezkoumání dosavadních posudkových závěrů a případné vyvolání mimořádné kontrolní lékařské prohlídky. Oddělení metodiky a kontroly posuzování zdravotního stavu LPS ČSSZ po důkazném prostudování spisové a posudkové dokumentace dospělo k závěru, že s výsledky posouzení provedených posudkovými orgány žalované od 27. 10. 2016 doposud se lze ztotožnit. Nelze však souhlasit s použitou právní aplikací hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, protože se v žádném případě nejednalo [obsahuje citlivé údaje], tedy obdobně, jak učinila PK MPSV. Posudek PK MPSV však také není přesvědčivý, neboť komise se nedostatečně vypořádala s některými posudkově významnými skutečnostmi, které mají dopad na pokles pracovní schopnosti, např. že stěžovatel navštěvoval [obsahuje citlivé údaje]. PK MPSV se ve svém posudku nedostatečně zabývala možností rekvalifikace stěžovatele a tím, zda je vůbec schopen nějaké rekvalifikace. PK MPSV ve svém posudku ani nijak nezdůvodnila datum vzniku invalidity prvního stupně stanovený ke dni 1. 1. 2014. Vzhledem k průběhu studia, pracovní anamnéze žalobce a [obsahuje citlivé údaje] nálezu, který mj. dokládá podstatně sníženou schopnost se pracovním zařadit nebo rekvalifikovat pro [obsahuje citlivé údaje], lze jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce hodnotit v pol. [obsahuje citlivé údaje] vyhlášky poklesem pracovní schopnosti ve výši 50 %.

[15] S přihlédnutím k uvedeným závěrům odboru LPS ČSSZ dala žalovaná za pravdu stěžovateli, že posudkový závěr PK MPSV, z něhož krajský soud ve svém rozsudku vycházel, je nepřesvědčivý, nesprávný a neobjektivní, nebyly vyhodnoceny všechny posudkově významné skutečnosti mající vliv na pracovní schopnost žalobce, a tedy zásadně ovlivňující posudkový závěr a aplikaci vyhlášky o posuzování invalidity na dané postižení. Krajský soud měl vzhledem k oprávněným výhradám žalobce vyžádat doplnění posudku či srovnávací posudek v jiném kraji, a až po té o žalobě rozhodnout. Skutkový stav nebyl během řízení o žalobě řádně a dostatečně zjištěn. Krajský soud správně nevyhověl požadavku stěžovatele na zpracování znaleckého posudku, neboť dle judikatury je nezbytné případné pochybnosti či rozpory v posudkovém zhodnocení odstranit v rámci doplňujícího či srovnávacího posudku zpracovaného PK MPSV, která je jediná ze zákona oprávněna posuzovat v přezkumném soudním řízení zdravotní stav a invaliditu pojištěnců. Žalovaná konstatovala, že kasační stížnosti lze vyhovět, Nejvyšší správní soud by měl kasační stížností napadený rozsudek jako nezákonný zrušit a věc vrátit krajskému soudu k vyžádání doplňujícího posudku, jímž bude zajištěna úplnost, přesvědčivost a bezvadnost posudkového posouzení, od něhož se odvíjí závěr rozhodnutí soudu o žalobě. Závěrem však žalovaná podotkla, že zdravotní stav stěžovatele ani při novém správném posudkovém posouzení a vyhodnocení LPS ČSSZ neodpovídá invaliditě třetího stupně, jejíž uznání se stěžovatel žalobou domáhal. Správní žalobě tak nebude možné ve výsledku vyhovět.

III. Posouzení kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí,

proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že předmětem posuzované věci je posouzení nároku stěžovatele na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

[19] Vzhledem k tomu, že soudy nemají odborné medicínské znalosti, vycházejí při posuzování zákonnosti správních rozhodnutí o nárocích na tento typ dávek z posudků příslušných posudkových orgánů; podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, především z posudků posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Krajský soud proto nepochybil, pokud nechal takovýto posudek ve věci vypracovat a pokud se o něj také při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti stěžovatele opíral. Posudek PK MPSV soudy hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásady volného hodnocení důkazů a rozhodným pro posouzení věci se stává jen tehdy, splňuje-li požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů na základě těchto zjištění učiněných. V případě invalidity tedy musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu *dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav*, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zváženo i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012 – 19).

[20] Posudek PK MPSV je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek, který se zpracovává v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o přiznání invalidního důchodu, lze považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá

pokračování

potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 61, č. 511/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004 - 58). V rozsudku ze dne 30. 11. 2005, č. j. 4 Ads 38/2004 - 37, pak Nejvyšší správní soud mimo jiné konstatoval, že nevzbuzuje-li posudek z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti jakékoliv pochybnosti, bývá v řízení zpravidla důkazem rozhodujícím.

[21] V posuzované věci PK MPSV za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti stanovila zdravotní postižení uvedené v kapitole [obsahuje citlivé údaje]. Doporučila fyzicky a psychicky nenáročnou práci pod dohledem.

[22] Při vyšetření psychiatrem v komisi PK MPSV zjistila, že stěžovatel je [obsahuje citlivé údaje].

[23] PK MPSV uvedla, že se v případě stěžovatele jedná o [obsahuje citlivé údaje].

[24] Výše uvedené závěry PK MPSV jako celku lze označit za jednoznačné a přesvědčivé (k přesvědčivosti posudku v části stanovící konkrétní procentní míru poklesu pracovní schopnosti v rámci rozmezí daného přílohou vyhlášky o posuzování invalidity viz níže) a Nejvyšší správní soud proto stejně jako krajský soud považuje odůvodnění PK MPSV za dostačující. Správný je rovněž závěr krajského soudu, že nebylo možné míru postižení navýšit podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity, neboť nebylo dosaženo horní hranice rozpětí pro danou položku. Stejně tak se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem krajského soudu, že PK MPSV reagovala na výše uvedený rozsudek Okresního soudu v Kutné Hoře, pro nějž byl podkladem znalecký posudek MUDr. Mariuse Bysse, a tím se implicitně vyrovnala i s těmito znaleckými závěry. Nejvyšší správní soud ověřil, že rozsudky Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 20. 12. 2013, č. j. Nc 524/2013 - 35, ze dne 26. 10. 2016, č. j. P 7/2014 - 92, a ze dne 26. 11. 2019, č. j. O P 7/2014 - 128, ve věci omezení své právnosti stěžovatele, v nichž je podstatný obsah znaleckého posudku MUDr. Mariuse Bysse reprodukován, jsou založeny ve spise žalované, který měla PK MPSV k dispozici. Závěry uvedeného posudku provedeného v řízení o omezení svéprávnosti stěžovatele nejsou v rozporu s posudkem PK MPSV.

[25] Správný je rovněž závěr krajského soudu, že kritéria hodnocení otázky, zda je namístě omezit svéprávnost posuzované osoby, se liší od posudkových kritérií, jež jsou rozhodná pro posouzení invalidity. Nelze tak jen ze skutečnosti, že stěžovatel je omezen ve svéprávnosti, automaticky vyvozovat, že musí být invalidní v tom nejvyšším, tedy třetím stupni. Námitce stěžovatele, že možnost uplatnit se v pracovním procesu by měla být především posuzována z hlediska výsledků [obsahuje citlivé údaje] posudků, které si vyžádal Okresní soud v Kutné Hoře při rozhodování o omezení svéprávnosti stěžovatele, proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Vzhledem k tomu, že PK MPSV řádně zhodnotila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stěžovatele, krajský soud nepochybil, když nevyhověl návrhu stěžovatele vyžádat si posudek soudního znalce k posouzení jeho pracovní schopnosti.

[26] Nesouhlasu stěžovatele, že hodnocení pracovní schopnosti je prováděno z hlediska objektivní schopnosti posuzované osoby vykonávat pracovní činnost, nelze přisvědčit, neboť smyslem a účelem pracovní rekomandace je právě obecně a objektivně zhodnotit schopnost pojištěnce vykonávat určitý druh zaměstnání. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek ze dne 27. 12. 2006, č. j. 3 Ads 65/2005 – 87, v němž konstatoval, že *„pracovní rekomandace je obsažena v posudcích lékařů OSSZ a posléze v posudcích posudkové komise MPSV ČR především za účelem stanovení obecných indikací a kontraindikací pro výkon povolání zdravotně postiženého pojištěnce. Výčet doporučených zaměstnání je toliko demonstrativní a slouží spíše úřadům práce jako pomůcka při hledání vhodného zaměstnání. Věrohodnost pracovní rekomandace je posuzována především z toho hlediska, zda je pojištěnec po zdravotní stránce schopen obecně formulovaná doporučená zaměstnání vykonávat, nikoliv to, zda takováto zaměstnání jsou v určitém čase a místě pro pojištěnce k dispozici.“*

[27] Závěr PK MPSV, která v rámci pracovní rekomandace doporučila fyzicky a psychicky nenáročnou práci, považuje Nejvyšší správní soud za odpovídající zjištěnému dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu stěžovatele. Argumentace stěžovatele, v níž poukazuje na nutnost mít opatrovníka, nemůže zpochybnit závěr PK MPSV ohledně pracovní rekomandace, neboť fyzicky a psychicky nenáročná práce pod dohledem doporučená PK MPSV nezahrnuje potřebu samostatně se rozhodovat, reagovat na nenadálé situace a činit závazná právní jednání, jak se toho stěžovatel obává v kasační stížnosti. Při jednání PK MPSV bylo zjištěno, že [obsahuje citlivé údaje]. Krajský soud dále přílehlavě zcela konkrétně popsal, jak by práce, kterou je žalobce schopen vykonávat, mohla vypadat, když poukázal na různorodé práce u výrobní linky založené na standardizovaných opakovaných činnostech, práce v převážně automatizovaném skladu či jiné další druhy zaměstnání, u nichž nemusí být postižení žalobce překážkou výkonu výdělečné činnosti.

[28] Svůj nesouhlas se závěrem PK MPSV, že byl schopen [obsahuje citlivé údaje], stěžovatel nepodložil žádným konkrétním tvrzením. Za situace, kdy stěžovatel [obsahuje citlivé údaje].

[29] K vyjádření žalované, v níž uvádí důvody, pro které považuje posudek PK MPSV za nepřesvědčivý a poukazuje na skutečnost, že podle posouzení zdravotního postižení stěžovatele odborem LPS žalované po vydání kasační stížnosti napadeného rozsudku lze rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce hodnotit [obsahuje citlivé údaje] vyhlášky poklesem pracovní schopnosti ve výši 50 %, Nejvyšší správní soud uvádí, že tento závěr odboru LPS žalované se ohledně zařazení zdravotního postižení stěžovatele pod příslušnou položku přílohy vyhlášky o posuzování invalidity shoduje se závěrem PK MPSV a liší se pouze ve stanovení poklesu pracovní schopnosti (PK MPSV uvádí 40 %, zatímco odbor LPS žalované 50 %). Ve vztahu k posuzované věci tak je z uvedených posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele zřejmé, že stěžovatelem v žalobě tvrzený nárok na invalidní důchod III. stupně není důvodný, neboť pro přiznání tohoto důchodu vyžaduje § 39 odst. 2 písm. c) ZDP pokles pracovní schopnosti pojištěnce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70

pokračování

% . Ani přiznání nejvyššího poklesu pracovní schopnosti v rámci rozmezí dle uvedené položky [obsahuje citlivé údaje], tj. 60%, by nemohlo založit nárok stěžovatele na invalidní důchod pro invaliditu III. Stupně. Je tudíž zřejmé, že žalobě, resp. žádosti žalobce o změnu výše invalidního důchodu ze dne 14. 1. 2019 (stěžovatel má doposud rozhodnutím žalované ze dne 5. 12. 2016, č. j. R-5.12.2016 – [obsahuje citlivé údaje] přiznaný invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně) není možné vyhovět a nemá tudíž význam v dalším řízení pokračovat a pomocí dalšího znaleckého zkoumání odstraňovat uvedený rozpor v procentuálním stanovení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatele, když podle všech doposud provedených posouzení (včetně toho provedeného v námitkovém řízení žalovanou) míra poklesu pracovní schopnosti stěžovatele nepřesahuje 50 %.

[30] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že účelem soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů není úplná kontrola jejich bezchybnosti, nýbrž posouzení jejich zákonnosti v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). V posuzovaném případě je zřejmé, že stěžovatelem uplatněný nárok na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně není důvodný, proto nebylo potřebné, aby Nejvyšší správní soud detailně zkoumal, zda posudek PK MPSV je úplný a přesvědčivý ve všech svých dílčích aspektech, i v těch, které pro posouzení věci nejsou rozhodné. Z tohoto důvodu by bylo rovněž v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení a rovněž i s posláním správního soudnictví chránit subjektivní veřejná práva jednotlivců (§ 2 s. ř. s.), aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a aby bylo uloženo krajskému soudu vyžádat doplňující či srovnávací posudek, popř. posudek soudního znalce, pokud je zcela zřejmé, že z takového postupu nemůže stěžovatel mít žádný prospěch.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[31] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[32] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak v řízení ve věcech důchodového pojištění náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu

